

เศรษฐกิจรัสเซียตกต่ำสุดในรอบ 13 ปี

กระทรวงการพัฒนาเศรษฐกิจของรัสเซียได้คาดการณ์เศรษฐกิจมหภาคสำหรับปี พ.ศ. 2565 จะหดตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ โดย GDP จะลดลงร้อยละ -7.8 อัตราเงินเฟ้อจะพุ่งขึ้นถึงร้อยละ 17.5 การว่างงานจะอยู่ที่ร้อยละ 6.7 และรายได้ที่แท้จริงของประชากรจะลดลงร้อยละ -6.8 ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนประจำปีเฉลี่ยของสกุลเงินประจำชาติอยู่ที่ระดับ 76.7 รูเบิลต่อดอลลาร์สหรัฐ และราคาน้ำมัน (Ural Oil Index) อยู่ที่ 80.1 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

ถัดไปในปี พ.ศ. 2566 ตัวชี้วัดการเติบโตเศรษฐกิจมหภาคส่วนใหญ่จะเริ่มฟื้นตัว มีเพียง GDP เท่านั้นที่จะยังคงอยู่ในแดนลบประมาณร้อยละ -0.7 โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าการคาดการณ์ของกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจมีความเป็นไปได้และชี้ให้เห็นว่าในปีนี้อัจฉัยสำคัญจะขึ้นอยู่กับการนำเข้าและการส่งออก

หากเทียบกับการพยากรณ์เศรษฐกิจมหภาคปี พ.ศ. 2565 ที่เคยทำไว้เมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. 2564 กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจเคยคาดการณ์ไว้ว่าการเติบโตของ GDP ในปีนี้จะอยู่ที่ร้อยละ 3 การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรจะเติบโตร้อยละ 4.8 และรายได้ที่แท้จริงขยายตัวร้อยละ 2.44 อัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ 4 ราคาน้ำมันอยู่ที่ 62.2 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินประจำชาติที่ 72.1 รูเบิลต่อดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับปี พ.ศ. 2566 กระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจคาดการณ์ว่าการฟื้นตัวของตัวบ่งชี้มหภาคที่สำคัญทั้งหมดจะฟื้นตัว การลงทุนในทุนคงที่จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 ค่าจ้างเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 รายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 อัตราเงินเฟ้อจะชะลอตัวที่ร้อยละ 6.1 การว่างงานเป็น

ร้อยละ 6.6 อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันจะลดลงเหลือ 71.4 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และอัตราแลกเปลี่ยนจะลดลงเหลือ 77 รูเบิลต่อดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่การเติบโตของ GDP จะยังคงหดตัวร้อยละ -0.7 โดยผู้แทนของกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจจอธิบายว่าแม้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจจะเริ่มดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปในไตรมาสสุดท้ายของปีนี้ แต่โดยรวมแล้วจะยังคงหดตัวลดลงสำหรับปี พ.ศ. 2566

อัตราเงินเฟ้อจะกลับสู่เป้าหมายของธนาคารกลางที่ร้อยละ 4 ในปี พ.ศ. 2567 และจะยังคงอยู่ในระดับนี้ต่อเนื่องไปถึงปี พ.ศ. 2568 นอกจากนั้นกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจคาดการณ์ GDP ในปี พ.ศ. 2567 จะเติบโตร้อยละ 3.2 และในปี พ.ศ. 2568 จะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 2.6 ส่วนการว่างงานจะกลับสู่ระดับปัจจุบันได้ต้องรอไปถึงปี พ.ศ. 2568 ที่อัตราร้อยละ 4.5

แม้ว่า GDP จะลดลงเป็นประวัติการณ์ในรอบ 13 ปี แต่การคาดการณ์ของกระทรวงการพัฒนาเศรษฐกิจถือว่ายังคงมองโลกในแง่ดีมากกว่าที่สถาบันหลายแห่งคาดการณ์ไว้ เช่น คณะกรรมาธิการยุโรประบุว่าเศรษฐกิจรัสเซียในปีนี้จะหดตัวร้อยละ -10.4 และอัตราเงินเฟ้อจะพุ่งเกินร้อยละ 20 และสถาบัน S&P คาดการณ์ว่า GDP ของรัสเซียจะลดลงร้อยละ -8.5 ส่วน Fitch คาดว่าจะลดลงร้อยละ -8 นอกจากนั้นความคาดหวังของกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจยังมองโลกในแง่ดีมากกว่าธนาคารกลางซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยเชื่อว่า GDP ปีนี้จะหดตัวร้อยละ -8 ถึง -10 และอัตราเงินเฟ้อจะอยู่ในช่วงร้อยละ 18 - 23

สถาบันการวิจัยการลงทุน SberCIB ได้ปรับปรุงตัวเลขคาดการณ์สำหรับการเปลี่ยนแปลงของ GDP เป็นหดตัว

ร้อยละ -8 ในปี พ.ศ. 2565 ซึ่งก่อนหน้านี้พวกเขาคาดว่าเศรษฐกิจจะหดตัวถึงร้อยละ -13 และจะเริ่มฟื้นตัวได้ในปี พ.ศ. 2566

Stanislav Murashov นักวิเคราะห์ระดับมหภาคของธนาคาร Raiffeisenbank เห็นว่าการคาดการณ์ของกระทรวงการพัฒนาเศรษฐกิจนั้นค่อนข้างเป็นไปได้จริง โดยตัวบ่งชี้อัตราเงินเฟ้อและการเติบโตทางเศรษฐกิจจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การส่งออกและนำเข้า

อัตราเงินเฟ้อจะขึ้นอยู่กับอัตราขาดแคลนสินค้าไม่ว่าการนำเข้าแบบคู่ขนาน* (Parallel import) จะช่วยได้หรือไม่ก็ตาม อัตราเงินเฟ้อในภูมิภาคอยู่ที่ร้อยละ 17 - 18 จากสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับ GDP แล้วทุกอย่างจะขึ้นอยู่กับอัตราพืงพาสินค้าอุปโภคบริโภคชั้นกลางว่ามีมากเพียงใด ที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของการผลิตในประเทศมากหรือน้อย

ลำพังมาตรการสนับสนุนของรัฐบาลจะไม่เพียงพอที่จะช่วยเศรษฐกิจรัสเซียให้รอดพ้นจากวิกฤตนี้ได้ ปัญหาสำคัญตอนนี้ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยเงิน นี่คือการตัดต่างระหว่างวิกฤตปัจจุบันกับวิกฤตโควิด ในตอนนั้นปัญหาสามารถแก้ไขได้ด้วยการจัดสรรเงินจากงบประมาณ แต่ตอนนี้ทุกอย่างขึ้นอยู่กับส่งออกและนำเข้า ขณะที่เราต้องการสินค้านำเข้าแต่เขาไม่ยอมขายสินค้าให้ ในทางกลับกันเรามีสินค้าส่งออกแต่เขาไม่ต้องการซื้อจากเรา นี่คือผลจากมาตรการคว่ำบาตร

ผู้เชี่ยวชาญเน้นว่ารัสเซียยังคงมีสต็อกสินค้านำเข้า แต่ต่อไปขึ้นก็อยู่กับว่าการนำเข้าแบบคู่ขนาน* (Parallel import) จะทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพหรือไม่

Natalya Lavrova นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสของ BCS Global Markets กล่าวว่าภายใต้เงื่อนไขปัจจุบันการสนับสนุนหลักสำหรับเศรษฐกิจจะมาจากรายได้จากการส่งออกเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีมาตรการคว่ำบาตรออกมาเพิ่มเติมที่ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าโภค

ภัณฑ์ ก็อาจส่งผลให้เศรษฐกิจอาจถดถอยลงกว่าเดิม โดยคาดว่าแนวโน้มในเชิงบวกในปี พ.ศ. 2567 การเติบโตของ GDP อาจเกินร้อยละ 3

* การนำเข้าแบบคู่ขนาน คือ คือบริษัทที่ได้รับอนุญาตในการนำเข้าและจัดจำหน่ายสินค้าอย่างถูกต้อง ถูกผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตนำสินค้าเข้ามาจัดจำหน่ายอย่างไม่ถูกต้อง สินค้าที่นำเข้าแบบคู่ขนานเป็นผลิตภัณฑ์ของแท้แต่ไม่มีการตรวจสอบและมักจะนำไปขายในตลาดสีเทาหรือตลาดมืด

ที่มา: *Back to the past: the Ministry of Economics expects the largest drop in the economy in 13 years,* by Inna Grigorieva, iz.ru

จากสถานการณ์ที่รัสเซียถูกรุมใช้มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงและต่อเนื่องจากประเทศตะวันตกและพันธมิตร โดยเฉพาะการมุ่งเป้าไปยังการส่งออกและการนำเข้า ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของรัสเซียอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยคาดว่าเศรษฐกิจในปีนี้จะลดลงถึงร้อยละ -7.8 ซึ่งถือว่ารุนแรงที่สุดในรอบกว่าสิบปีที่ผ่านมา ในขั้นนี้ถือว่าฟื้นตัวได้อีกครั้งก็ต้องรอไปถึงปี พ.ศ. 2567

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของการส่งออกของไทยไปยังรัสเซียคือระบบการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่มีผลมาจากการคว่ำบาตรฯ โดยท่าเรือหลักของสินค้าไทยในรัสเซียที่เซนต์ปีเตอส์เบิร์กที่ต้องอาศัยบริการของสายการบินเรือของยุโรปและผ่านท่าเรือของยุโรปที่ไม่สามารถใช้เส้นทางได้ตามปกติ เหลือเพียงช่องทางท่าเรือลาดิวอสตอคทางฝั่งตะวันออกไกล ซึ่งต้องเปลี่ยนถ่ายตู้สินค้าผ่านระบบทางรางอีกทอดหนึ่งจึงทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังไม่มีความแน่นอนของสายการบินเรือและศักยภาพของท่าเรือ

ด้วยสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหากยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการขนส่งสินค้าได้ คาดว่าการส่งออกของไทยไปยังรัสเซียโดยรวมในปีนี้จะหดตัวลงประมาณร้อยละ -55